

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MONTAIGNE

**YAVAŞLADIKÇA
ÇOĞALIYORUM**

aforizmalar

Aylak Adam: Aforizma

© 2016 Aylak Adam Kùltür Sanat Yayıncılık

ISBN: 978-605-9691-35-2

Sertifika No: 35073

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. Basım: Eylül 2016

4. Basım: Ağustos 2017

Yayın Yönetmeni: Kaya Tokmakçioğlu

Mizanpaj: Ulaş Kantemir

İç Baskı ve Cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Telefon: (0212) 613 17 33

Sertifika No: 33837

Aylak Adam Kùltür Sanat Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.

Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. Ferah Han No:16/22 Fatih/

İstanbul

Tel: (0542) 586 7961

bilgi@aylakadamyayinlari.com

aylakadamyayinlari.com

facebook.com/aylakadamyayinlari

twitter.com/aylakadamyayin

YAVAŞLADIKÇA ÇOĞALIYORUM

MONTAIGNE

aforizmalar

çeviren
ceren alay

AYLAK
ADAM

Kusurların en büyüğü kendimizden nefret etmektir.

§

Bedava bir hediyeden daha pahalı bir şey yoktur.

§

Hayatım, gerçekleşmemiş talihsizliklerle dolu...

§

Mutlu evlilikler aşktan çok arkadaşlıkla oluşur.

§

Takıntı, bilgeliğin ve deliliğin kaynağıdır.

§

Kralların da işçilerin de hamuru aynıdır.

Kimden nasıl gelirse gelsin, övgü güzel şeydir!

§

Lafın yarısı söyleyene, yarısı dinleyene aittir.

§

Kimi yenilgiler zaferlerden daha değerlidir.

§

Bir amacı olmayan ruh, kendini kaybeder.

§

Hayal gücü beraberinde fırsatları getirir.

§

Her şeyin birazı ve hiçbir şeyin hepsi...

§

İnsanın en büyük düşmanı beklentidir.

§

İyi ve kötü ayrımı tamamen öznelidir.

Kurtulamadığımız şeylere katlanmayı öğrenmeliyiz.

§

Hayatı yaşama şeklimiz, prensiplerimizin aynasıdır.

§

Tüm ahlaksızlıklar içinde en nefret ettiğim zalimliklerdir.

§

Kendi düşüncelerimizi takip etmek zorlu bir yoldur.

§

Küçük şeylerden fedakârlık etmek daha zordur.

§

Güzel hatıralar ve yanlış kararlar yan yana yaşar.

§

Merak duygusu, insanoğluna verilen bir cezadır.

§

İyi bir insan daima sosyal ve yardımseverdir.

Yazmak mutsuzluğun sebebi değil, sonucudur.

§

İssız yerlerde kendimiz için bir evren olmalıyız.

§

Yanıldığını kabul eden bir insan görmedim.

§

Tavus kuşuna haddini bildiren ayaklarıdır.

§

Mutluluk bile haddini aşınca acıya dönüşür.

§

Öfkeyi içimizde tutarsak bize zarar verir.

§

Zaman, hiç zorluk çekmeden akıp gider.

§

İnsan en az bildiği şeye en çok tutunur.

Başkalarına olduğu kadar kendimize de yabancıyız.

§

Her savunma, savaşçı bir kılığa girer ister istemez.

§

Aşk, karşılıklı duyum ve uyum isteyen bir ilişkidir.

§

Derin bir sevinçte, eğlenceden çok ciddiyet vardır.

§

En çok inandığımız şeyler, en az bildiklerimizdir.

§

Krallar da dilenciler de aynı toprağa gömülür.

§

Gerçek özgürlük kendinize hâkim olabilmektir.

§

Kötü insanın iyi düşüncesi bile zararlıdır.

Kendi irademiz dışında hiçbir şeye söz geçiremeyiz.

§

Gerçekliği sorgulamak için geldik hepimiz dünyaya.

§

Felsefi tartışmalar beni sıkmaz; aksine mutlu eder.

§

Kesin olan tek şey, hiçbir şeyin kesin olmamasıdır.

§

Şöhret ve alçakgönüllülük asla arkadaş olamaz.

§

Bazen en iyi karar, hiçbir karar vermemektir.

§

İnsan, en az anladığı şeye en çok inanır.

§

Rüyalar, arzularımızın tercümanıdır.

Mutluluk, anlamlı amaçlar için çaba göstermekte yatar.

§

Parayı saklaması, kazanmaktan daha zor geliyor bana.

§

İnsan ya kötüyü taklit eder ya da ondan nefret eder.

§

Evlilik, sadece giriřin bedava olduğu bir pazardır.

§

Aklımı dşemektense süslemeyi tercih ederim.

§

Zafer ve sessizlik asla aynı bünyede barınamaz.

§

Kaçamadığı şeye katlanmayı bilmeli insan.

§

Heyecan duymayan insan bir hiçtir.

Yasalar eşitliğe inanmayan aptallar tarafından yapılır.

§

Sadakat, insanın en kolay taklit edebildiği duygudur.

§

Ancak aptallar kendilerinden çok emin konuşurlar.

§

Bir şeyleri kalp yoluyla anlamak, anlamak değildir.

§

Felsefe yapmak demek, şüphe etmek demektir.

§

Ölüm, bizi tüm sorumluluklardan muaf tutar.

§

Filozoflar, krallar hatta kadınlar da kaka yapar!

§

Beni korkutan ölüm değil, ölüyor olmak...

Bilmeyi istemekten daha doğal bir istek yoktur.

§

İstediğimizi elde edince, başka bir şey isteriz illa.

§

İnsanoğlunun vebası kendini beğenmişliktir.

§

Dostluk, ateş ve su kadar gereklidir bizlere!

§

Bir şeyi yasaklamak, onu daha cazip kılar.

§

Benim mesleğim de sanatım da yaşamaktır.

§

Düşüncelerde saplantı, ahmaklık belirtisidir.

§

Aşk utanmanın olduğu yerde vardır.

Güzel hatıralar mutlaka aptalca hatalar içerir.

§

Hayal gücüyle her şey daha güzel görünür.

§

Hafızası güçlü insanlar, kararsız insanlardır.

§

Hayal kurmak, doğayı sanatla yarıştırmaktır.

§

Benim mesleğim de sanatım da yaşamaktır.

§

Yaptığımız her hareket, kişiliğimizi yansıtır.

§

Risk almadan düzgün bir iş yapılamaz.

§

İnsanın bilgisi arttıkça, şüphesi de artar.

Bir popodan daha ciddi bir şey var mıdır?

§

Adaletin olmadığı yerde ahlâk da yoktur.

§

Dünyadaki herkes yurttaşımdır benim.

§

Benim gözümde tüm zenginler cimridir.

§

Adaletin yasalarında bile bir taraf vardır.

§

En büyük haksızlığa yasalar yol açar.

§

Önce fikirlerimi eleştir, sonra beni.

§

İnsan nefret ettiği şeyi ciddiye alır.

Silah sesleri, yasaların sesini bastırır.

§

Güzel de olsa, kokmak kokmaktır.

§

Okullar gençlerin hapishanesidir.

§

Kitaplarımın asıl konusu benim.

§

Bilgelğin en büyük işareti neşedir.

§

Hırs, büyük insanların kusurudur.

§

Tanrı beni kendimden korusun.

§

Ölüm bütün borçları öder.

İnatçılık, azmin kız kardeşidir.

§

Kitaplar, miskin keyiflerdir.

§

En yaygın özellik çeşitliliktir.

§

Korkaklık, zalimliğin anasıdır.

§

Ağlamak da bir mutluluktur.

§

Yazmasaydım delirecektim.

§

Alışkanlık, akla ket vurur.

§

İyi kitaplar özetlenemez.

Başkalarına kendinizden ödünç şeyler verin, ama kendinizi tamamen ancak kendinize verin.

§

Başkaları için fedakârlık yapmadan yaşayan insan, kendisi için hiç yaşayamaz.

§

Kahramanlık; kol ve bacakların değil, ruhun ve cesaretin kararlı olmasıdır.

§

Kim bilir; belki ben kedimle oynarken o daha çok eğleniyordur benden.

§

Arada bir aklımızı zorlamak ve kirlerinden arındırmak iyidir.

§

Bana göre zihnimiz için en doğal ve en yararlı egzersiz sohbet etmektir.

§

Başkalarının içindeki iyiliğe inanmak sizin iyiliğinizin kanıtıdır.

Başkalarının bilgisiyle çok şey öğrenebiliriz, ancak sadece kendi aklımızla akıllı olabiliriz.

§

Fikrini bağırarak ve emirler yağdırarak öne süren insan, ancak haksızlığını kanıtlar.

§

Dünyadaki en güzel şey, sadece kendinize ait olduğunuzu bilmektir.

§

Bir anıyı unutmak istediğimizde zihnimize daha çok kazırız.

§

En büyük ve muhteşem eserimiz, düzgün yaşayabilmektir.

§

Yaş, yüze bıraktığından daha çok kırıksıklık bırakır akla.

§

Önemli olan ne yediğimiz değil, kiminle yediğimizdir.

Evim benim savaşlardan korunmak için kullandığım sığınağım, dışardan ayrı tuttuğum bir liman.

§

Dünyanın en yüksek tahtında da olsak, üstüne oturduğumuz yine kendi kığımızdır.

§

Kendimden daha büyük ne bir canavar ne de bir mucize gördüm řu dünyada.

§

Olan biteni yönetemesem de, en azından kendimi yönetebiliyorum.

§

Herkesin hemfikir olduğu konuşmalardan daha sıkıcısı yoktur.

§

Her insanda, insan olmanın getirdiđi bütün biçimler bulunur.

§

İnsan kişiliğini bozmadığı sürece, hiçbir şey kaybetmez.

Ölüme hazırlanmak, özgür olmaktır. Ölmekten korkmayan insan, asla birinin kölesi olmaz.

§

Kendimle farklı farklı şekillerde konuşuyorsam eğer, kendime çok farklı şekillerde baktığımdandır.

§

Tüm gerçek düşüncelerimizi ve duygularımızı yasalara teslim etseydik, hepimiz asılırdık.

§

İnsanın bir düşünceye sorgulamadan, tutkuyla bağlı olması aptallığın işaretidir.

§

Bırakalım doğa işleri kendi bildiği gibi halletsin, o hepimizden daha üstündür.

§

Tüm erdemlerin en yücesi, en gururlusu ve de en garibi cesarettir.

§

Mükemmel evlilik için kör bir kadın ve sağır bir erkek gerekir.

Hepimiz birer yamayız; öylesine biçimsiz ve karmaşığız ki hiçbir parçamız birbiriyle aynı değil.

§

Hayatı bir rüyaya benzetenler haklılar; uyanıkken uyuyorduk, uyurkense uyanık...

§

Her insan bir gün kendi yolculuğuna çıkacaktır. Bunun için sürekli hazır olmalıdır.

§

Benim en büyük çalışma alanım kendimdir. Fizik de benim, metafizik de...

§

Ancak kendimi daha iyi ifade edebilmek için başkalarından alıntı yaparım.

§

Herkes aptalca şeyler söyleyebilir, fakat bunları bilerek söylemek kötülüktür.

§

Akıllı insan kendine hâkimse, başka hiçbir şeyi kaybetmez.

Herkes bir an önce gelecek günlere gitmeye can atıyor, çünkü kimse kendi içiyle yüzleşmek istemiyor.

§

Düz bir kürek, suda yamuk görünür. Önemli olan ne gördüğümüzden çok, nasıl gördüğümüzdür.

§

Hayatımızı ölümle ilgili düşüncelerle mahvediyoruz, ölümümüzü ise hayatla ilgili düşüncelerle...

§

Evlilik bir kafese benzer; dışardaki kuşlar içine girmeye can atar, içindekiler ise dışarı çıkmaya...

§

Onu neden sevdim diye sorarsanız bana, cevabım şudur: çünkü o, oydu; bense bendim.

§

Tecrübelerim bana öğretti ki sabırsızlık bize ancak zarar veriyor.

§

Şanssızlıkların da kendi hayatları, sınırları, hastalıkları ve sağlıkları vardır.

Nasıl öleceğinizi bilmiyorsanız endişelenmeyin, doğa size ne yapmanız gerektiğini söyler.

§

Çocukların oyunları asla küçümsenmemelidir, oyunlar en ciddi faaliyetlerden biridir.

§

Söylemek ile yapmak farklı şeylerdir. Vaaz ile vaziyi birbirinden ayırt etmeliyiz.

§

Şu an var olanların tadını çıkarın, onun dışındaki her şey geride kalmıştır.

§

Ölümün, kabaklarımı ekerken beni bulmasını bekliyorum.

§

Ruhu güzel insanlar evrenseldir, her şeye açık ve hazırlardır.

§

İnsan daima öğrenmelidir, ama asla okula gitmemelidir!

İhtiyaç, insanları uzlaştırır ve biraraya getirir; bu bağlantı ise bir süre sonra yasalara dönüşür.

§

Kapı komşumuzla kavganın sebebiyle sınır komşumuzla savaşın sebebi temelde aynıdır.

§

Ruhun en doğal hali en güzelidir, en güzel uğraşlar en az zorlama gerektirenlerdir.

§

Hiçbir şey özünde kötü değildir, bizim korkaklığımız onları kötü yapar.

§

Neden kaçtığımı biliyorum ama neyi aradığıma dair hiçbir fikrim yok.

§

Şu dağların kendine siper ettiği, arkalarına uzanan gerçek ne?

§

Yazıklar olsun bizi ıstırap içinde bırakan boş sözlerle!

Zafer iki kısımdan oluşur: Kendimize çok fazla değer vermek ve başkalarına çok az değer vermek...

§

Çocuk sahibi olmak kolaydır, asıl sorun çocuklar doğduktan sonra başlar: endişe, eğitim, disiplin...

§

Sanatın bile bizim bitmek tükenmez aptallığımızdan yararlanıp para kazanması doğru mu?

§

Bugünlerde gerçek; gerçek olan değil, başkalarının inanmaya ikna ettiğiidir.

§

Tuvalette oturan bir adam bile tahtında oturan kraldan daha doğru geliyor bana.

§

Hiçbir memnuniyet paylaşılmadıkça mutluluğa dönüşmez.

§

Yapayalnızken bile düzenli hayat diye bir şey olmaz.

Fikirler, ancak sorgulanarak en iyi şekilde anlaşılır. 'Ne biliyorum?' sormayı en sevdiğim sorudur.

§

İnsan için en kötü durum, bilgisini ve kendi kontrolünü yitirmeye başladığı andır.

§

Doktorlar, arkadaşlarının bile sağlıklı olmasına bütünüyle sevinemez.

§

Hiçbir şeyi sorgulamayan, aptal insanlardan çok iyi Hristiyan olur.

§

Doğada hiçbir şey kullanışsız değildir, işe yaramazlığın kendisi bile...

§

Açgözlülüğe yol açan ihtiyaç değil, tam aksine bolluktur.

§

Pişmanlık, isteklerimizi inkâr etmekten başka bir şey değildir.

Kendi yarattığımızı onurlandırmakla bizi yaratanı yüceltmenin uzaktan yakından alâkası yoktur.

§

Dürüst olmak gerekirse, sadece kendimi mutlu etmek için kitap okuyorum.

§

Dikkat edin, yaşlılık yüzünüze verdiği hasarı ruhunuza da vermesin!

§

Tüm erdemler itaat ve bağlılıktan doğar, günahlar ise düşünmekten.

§

İnsanlar, kendi ülkelerinde alışık olmadıkları her şeye 'barbarlık' diyorlar.

§

Sessizlik ve alçakgönüllülük bir sohbette olabilecek en güzel özellikler.

§

Hemcinsini suçlamak, karşı cinsi suçlamaktan daha kolaydır.

Hayat illa iyi ya da kötü değildir; ikisi de vardır onun içinde, önemli olan sizin hangisini seçtiğinizdir.

§

Meslektaşının yazdığı reçeteyi ya da koyduğu teşhisi doğru bulan doktor gördünüz mü hiç?

§

İnsanlar hiçbir şeyde ortak karara varamıyorlar, cennetin nerede olduğu konusunda bile...

§

Sıradan bir adamım ben. Fakat bunun farkında olmam beni özel biri yapıyor aslında.

§

Erdem asla kolaylıkla kazanılmaz, onunki taşlı ve dikenli bir yoldur.

§

Gururun asıl var olma yeri düşüncedir, sözcüklerle ancak dile gelir.

§

Ancak damak tadından yoksun insanlar şarabı sevmezler.

Sadece kendi düşüncelerimi daha iyi açıklayabilmek için başkalarının düşüncelerine başvururum.

§

Dümdüz, engelsiz bir yol değildir doğruluğun yolu; orası dikenlerle ve tümseklerle doludur.

§

Hayatta başımıza gelenlerin iyi mi kötü mü olduğu, onları nasıl yorumladığımıza bağlıdır.

§

Susamak için kendine zaman tanımayan insan, asla suyun tadına tam olarak varamaz.

§

Her yer yorumlarla, eleştirilerle dolu. Ama bir tane yazar yok aralarında!

§

İnsan her şey hakkında bilgi sahibi olamaz, ama isterse gücü her şeye yetebilir.

§

Fikirler güçlü varlıklardır; önlenemezler, asla cesaretlerini kaybetmezler.

Edep, başkaları yokken yapmanın ayıp olmayacağı şeyleri, başkalarının yanında yapmamaktır.

§

Nasıl bağırsakları boşaltmak elzemse, arada bir beynimizi de boşaltmak gerek.

§

Aşk, içimizden dışarı çıkmak için can atan çılgın duygudan başka bir şey değildir.

§

Düşüncesizlik ve azarlama kolayca alışkanlık haline gelebilir.

§

Dinimizin en derin sırlarını anlamamızı sağlayan şey inançtır.

§

Hiç nehir görmemiş insan, gördüğü ilk nehri okyanus sanır.

§

Hayatta aslında yaptığımız tek şey, ölüme hazırlanmak...

Sağduyu, her konuda en büyük yardımcıdır insana; kayık için fazladan bir kürekdir âdeta.

§

Dünyada arılarinki kadar düzgün örgütlenmiş, hatasız işleyen bir topluluk daha var mı?

§

Uzun ya da kısa, ölüm tüm hayatları eşitler. Var olmayan bir şey ne kısadır artık ne de uzun.

§

Akıllı insan, yaşayabildiği kadar değil; yaşaması gerektiği kadar uzun yaşar.

§

Cesur ve kararlı insan, yere düşse bile dizlerinin üstünde savaşı.

§

İnsana acı veren olaylar değil, olaylar hakkındaki kendi düşünceleridir.

§

Akıl herkeste vardır, önemli olan onu nasıl kullandığınızdır.

Biz ne kadar onu insan doğasına bağlamak istesek de, vicdan tamamen gelenekten gelen bir olgudur.

§

Zafere ulaşmanın en kolay yolu, zafer elde etmek için yaptığımız şeyleri vicdanımız için yapmaktır.

§

Her gün, her saat değişmek istediğimizden söz ediyoruz ama asla bunun için harekete geçmiyoruz.

§

İdam ettiğimiz adama ceza vermeyiz aslında, onu örnek göstererek başkalarının gözünün korkuturuz.

§

Öğrenmek akla güç ve enerji vereceği yerde zihni yorar, insanın umudunu ve cesaretini kırar.

§

Güzelliği hep yüze ait bir şey gibi düşünüyoruz ve yanılıyoruz.

§

Bir kere yalan söyledi mi insan, bu alışkanlık onu sarmalar.

İnsanlar arasındaki ilk ayrım ve birine diğerlerinden üstünlük veren ilk özellik şüphesiz ki güzelliştir.

§

Bilgi müthiş bir ilaçtır, fakat her ilaç gibi onun da işe yaraması için sağlıklı bir yerde saklanması gerekir.

§

Kader bize ne iyilik yapar ne de kötülük. Sadece olan şeyleri ve sebeplerini koyar önümüze.

§

Konuşmalardaki sertlik ve eleştiriyile güçlü kalabilen arkadaşlıkları severim.

§

Zenginliğe duyulan istek, adı üstünde istektir; asla ihtiyaç değil.

§

İnsan elinde olmadan başkalarını gözler, bu âdeta bir kuraldır.

§

Her şey dile gelmemelidir, bazı şeyler gizli kalınca güzeldir.

Lucius Arruntius kendini öldürdü ve şöyle açıkladı ölme isteğini, Geçmiş ve gelecekte kaçabilmek için...

§

En korktuğum şey korkunun kendisidir, bir kez sardı mı vücudu diğer duyguların hepsinin önüne geçer.

§

Tıpkı dünyayla cennet arasındaki pek çok katman gibi, aklın pek çok farklı çeşidi vardır.

§

Kitap okumak ile bir kitabı anlamak arasında dağlar kadar fark vardır.

§

İsimler, varlıklara sonradan eklenen yabancı parçalardır sadece.

§

Aşk denilen şey, arzulanan insanda bulacağımız tada susamaktır.

§

Herkesi memnun etmek asla varılamayacak bir hedeftir.

Hiçbir şeye karar vermiyorum, bir şeyleri anlamıyorum, yargıda bulunmuyorum, sadece inceliyorum.

§

Onu neden sevdim diye soracak olursanız verebilecek tek cevabım şudur, O oydu, ben de bendim.

§

Hedefinin çok ötesine atış yapan okçu da oku hedefine varmadan düşen okçu kadar başarısızdır.

§

Bir şeyi elde etmeyi kafasına koyan için artık amaç istediği şey değil, elde etmenin kendisidir.

§

Var olma sebebimizi hayvanlar saymaktan daha büyük hayvanlık mı olur?

§

Hafızasına güvenmeyen insan asla yalana bulaşmamalıdır.

§

İnsan yaratıkların en zavallısı ve de en gururlusudur.

Yıllar elimizden çekip alıyor tüm hayat zevklerimiz. Onları dişimizle, tırnağımızla savunmalıyız.

§

Ölümün bizi nerede bulacağı belli değil, en iyisi biz onu her yerde bekleyelim.

§

Gerçekten bizim olan hiçbir şey kalmamıştır; bizim sandığımız, uydurma bir şeydir.

§

Gurur insanın düşüncesindedir; söze dökülenler ancak küçük bir parçasıdır onun.

§

Dünyanın en büyük cezaevi, cahil bir insanın kafasının içidir.

§

Yalnız yaşamamanın bir tek amacı var; daha rahat yaşamak.

§

Cimrilik insanın türlü deliliğinin içinde en gülünçüdür.

Çocuklara kendiliğinden bir şey yapma özgürlüğünü vermezsek onları korkak bir köle gibi yetiştiririz.

§

Yazarken başka kitapları bir yana bırakıp aklımdan çıkarırım, benim gidişatımı bozmasınlar diye...

§

Dolu bir aklın dinlenmesi için bilgisizlik ve ilgisizlik, yumuşak ve sağlığa yararlı bir yastık gibidir.

§

Her zaman kendi fikirlerimizin peşinden gitmeliyiz. Halkın takdiri isterse arkamızdan gelir.

§

Ruh ve beden rahat olmadıktan sonra, rahat yatak hiçbir işe yaramaz.

§

En çok kendimi incelerim. Benim metafiziğim de budur, fiziğim de.

§

Vermede bir üstünlük vardır, almada da bir boyun eğme...

Aslında insanlar bizi hayal kırıklığına uğratmıyor.
Biz sürekli yanlış insanlar üzerine hayal kuruyoruz.

§

Hayattan edeceğiniz kârı ettiyseniz ve doya doya yaşadıysanız, artık vaktiniz dolmuştur, güle güle gidin.

§

Savunmaya geçmek, saldırıyı daha da isteklendirirken haklı bir konuma da sokar.

§

Eğitimin insanı bozmaması yetmez, daha iyi olacak şekilde değiştirmesi de gerekir.

§

Alçakgönüllü yüreklerde var olan düşünceler, değerli düşüncelerdir.

§

İnsanın kendini anlatmasından daha zor ve daha yararlı bir şey yoktur.

§

Bildiklerimi söylemiyorum, kendimi öğreniyorum.

İnsan her yerde aynı insandır; bir insanın özünde
asalet yoksa, kainatın tacını bile taksa yine çıplak kalır.

§

Bir amaca bağlanmayan ruh, yolunu kaybeder.
Çünkü her yerde olmak, hiçbir yerde olmamaktır.

§

Dünyevi işlerimizi gelişi güzel yürütmeli ve her
zaman kadere büyük bir pay bırakmalıyız.

§

Ülke değiştirsek bile kıskançlık, cimrilik, karar-
sızlık ve korku peşimizi bırakmaz.

§

Bize verilen zevk ve nimetlerin hepsi mutlaka
dertlerle, üzüntülerle karışıktır.

§

Gökyüzünün altındaki her şey, aynı yasanın ve
aynı yazgının buyruğundadır.

§

Başkalarının bilgisiyle bilgili olsak bile ancak ken-
di aklımızla akıllı olabiliriz.

Tanrıların bize verdiği bütün nimetlerin hiçbirisi kusursuz değildir, onları bir dert pahasına satın alırız.

§

İnsan kötü şeyleri, bilmediği ya da beceremediği için değil, canı istemediği için yapmaktan kaçınmalı.

§

Felsefenin insanlara yaşama adım atarken de, ölümüne doğru giderken de söyleyecekleri vardır.

§

İnsanlığın en büyük ve muhteşem eseri, bir amaçla yaşamayı bilmektir.

§

Yasalar doğru oldukları için değil, yasa oldukları için yürürlükte kalır.

§

İyilikler insana, karşılığını verebileceğini sandığı sürece hoş gelir.

§

Bir kapıyı itmeden açık olup olmadığını anlayamazsınız.

Güzellik, insanlar arasında çok tutulan bir şeydir. Aramızdaki ilk anlaşma onunla başlar.

§

Kaderin insanlara bir lütfu da, namuslu işlerin aynı zamanda en yararlı işler olmasıdır.

§

Sevdiklerim bana en büyük iyiliği kendilerine iyilik ettiklerinde yapar.

§

Güç de, akıl da onlardan yana; bırakalım meydanı gençlere, yarışamayız onlarla.

§

Ahirette vaat edilen ödülleri alacak olan, bizden başka türlü bir varlık olacaktır.

§

Dertlerimizi avutan akıl ve hikmettir, o engin denizlerin ötesindeki yerler değil.

§

Ruh ve beden rahat olmadıktan sonra, yatak rahat olmuş neye yarar?

Her işin bütün koşullarını ve sonuçlarını hesaplayan adam karar vermekte güçlük çeker.

§

Ah insanoğlu; bilmeden araştıran, yasa nedir bilmeden yargılayan saçma bir yaratıksın sen!

§

Bırakın çocuklar istedikleri her şeyi yapsın, ancak yalnızca iyi olanı sevsinler.

§

Yapmaya alıştırdığımız işlerden binde biri bile kendimizle ilgili değil.

§

Her gün birbirini görmenin tadı başka, ayrılıp kavuşmanın tadı başka...

§

Vaktimden önce yaşlanıp çökmektense, genç olmayı tercih ederim.

§

Felsefeyle uğraşmak, kendinizi ölüme hazırlamaktır.

Korkunun bana yaptırdığı şeyleri korkmadan da yapabilirsem gerçekten güçlü olurum.

§

Sevgi ve hırs aynı güçte yarışırsa eğer, eminim birinci değil souncu olan ödülü alır.

§

Bazı işlerin öneminin az olması, daha az yorucu oldukları anlamına gelmez.

§

Övgü, fark edilmeden vücuda giren ve sinsi sinsi ilerleyen bir zehirdir.

§

Durmadan kendimi düzeltiyorum, çünkü durmadan anlatıyorum.

§

Mademki ölümün önüne geçilemez, ne zaman gelirse gelsin.

§

Kadınlar bize ait oldukları an, biz onlara ait olmayız artık.

Bilgeliğin de bir sınırı vardır ve aptallık gibi onun da elbet arada bir değişime ihtiyacı vardır.

§

Önümüzdeki mutsuz insanları görüyoruz hep, hâlbuki mutlu insanlar arkamızda!

§

Tecrübelerim bana öğretti ki sabırsızlık yaparak kendimizi mahvediyoruz.

§

Kadınlar acıya daha dayandıkları kadar katlanamazlar mutluluğa.

§

Ne geçmişten şikâyet ederim ne de gelecekte korkarım.

§

Gerçeğin zıttının binlerce köşesi ve sonsuz sınırları vardır.

§

Okumaktan bize kâr kalan daha bilgili ve daha iyi biri olmaktır.

Merak tüm düşüncelerin kaynağıdır; sorgulama ilerlemenin, umursamazlık ise sonun başlangıcıdır.

§

Daima kendimizin ötesindeyiz; korku, tutku ve umut bizi sürekli geleceğe itiyor.

§

Ruhu güçlendirmek tek başına yetmez, vücudu da güçlendirmek gerekir.

§

En değerli şeyler, uğruna en çok fedakârlık yaptıklarımızdır.

§

Bilgisiz düşünce var olabilir, ama düşünce olmadan bilgi olamaz.

§

Hiçbir şeyi kaybetmiş sayılmayız, kendimizi kaybetmediğimiz sürece.

§

Akıl, insanın neyi bilmediğini fark etmesi için gereklidir.

İnsan çılgın bir yaratıktır; küçücük bir şey yaratmaktan acizken, kafasından düzinelerce tanrı uydurur.

§

Ruhun gücü yükseklerde uçmasında değil, tam aksine ayakları yere basa basa yürümesindedir.

§

İnsan her zaman her şeyi söylememeli, ama düşündüğünü mutlaka dile getirmeli.

§

Herkes doğru konuşabilir; fakat düzgün ve adil olmak çok az insana mahsustur.

§

Dizlerim yorulup devam etmekten vazgeçebilir, ama fikirlerim asla...

§

Korktuğumuzun insanlardan gördüğümüz saygı, gerçek saygı değildir.

§

Doğa nazik bir rehberdir, fakat adalet ve sağduyu kadar değil...

İnsanların olayın kendisini sorgulamak yerine, hemen bir neden aramaya başladıklarını görüyorum.

§

Benim için en iyi hayat, mucizeler veya abartı olmadan, tüm sadeliğiyle yaşanan hayattır.

§

Aklın ve tecrübenin o kadar çok farklı çeşidi vardır ki aralarında seçim yapamayız.

§

Aptal insanlara uyum sağlayamıyorlarsa eğer, akıllı insanlar da aptaldır.

§

Hayatta elde etmek istediğiniz en büyük zenginlik iyi bir hayat olmalı.

§

Aklımız ve düşüncelerimiz, çoğu zaman şansın gösterdiği yolu izler.

§

Her gün aptal insanlardan mantıklı sözler duyuyorum.

Fark ettim ki sahip olduğum bütün erdemler az da olsa kötölük barındırıyor içlerinde.

§

Büyük insanların sözlerini, kendi zayıflığını örtmek için kullanıyorum bazen.

§

Sınırlarımızı zorlamak, mükemmelliğe ulaşmanın ilk adımıdır.

§

Doğruyu ve yanlış kendimizce tartmak alışkanlık olmuş artık biz insanlarda.

§

Aşılması gerekenler ne kadar zorsa, zafer o kadar değerlenir.

§

Bu kadar çok yasa olacağına, bir tane bile olmasaydı keşke.

§

İnsana ölmeyi öğreten, aslında yaşamayı öğretiyordur.

Hırsta bir güç, sefada ise memnuniyet vardır. Fakat kıskançlıkta mutsuzluktan başka bir şey yoktur.

§

Mucize diye bir şey yoktur; mucize dediğimiz her şey, doğaya karşı cahilliğimizdendir aslında.

§

Dürüstlük doğru ve yanlışla ilgili bir özelliktir ve kesinlikle politikayla alakası yoktur.

§

İnsanı üzen olanlar değil, olanlar ve olacaklar hakkında kafasında kurduklarıdır.

§

Kimse kusuruz değildir, aynı şekilde kimse tamamen çirkin de değildir.

§

Hiçbir şey, küçük bir mutluluk kırıntısı kadar arzulanmaz.

§

Hafıza bize gerçeği değil, kendi görmek istediğini gösterir.

Tanrı'ya ettiğiniz duaları tüm dünyayla paylaşın desem, çok az insan buna cesaret edebilir.

§

Yalan söyleyen insan Tanrı'dan tiksiniyor, diğer insanlardan ise korkuyor demektir.

§

Keşke Cicero hakkında değil de kendi benliğim hakkımda uzmanlaşsaydım!

§

Bize bahşedilen erdemler içinde, ölümle dalga geçebilmek en güzeldir.

§

Bana kalırsa aklın oynadığı en verimli ve güzel oyun sohbet etmektir.

§

Alkol, yaşlılara dans edecek güç ve cesareti vermek için yaratılmıştır.

§

Kendimden daha kutsal ve daha iğrenç bir yaratık tanımadım.

Toplumun huzuru için bazılarının ihanet etmesi, yalan söylemesi ve öldürmesi gerekiyor.

§

Onurlu bir insan, vicdanına sırtını dönmektense onurunu yitirmeyi tercih eder.

§

Doğdukları ilk andan beri çocuklarımıza sevginin her halini aşılmalıyız.

§

Hayatta bitmek bilmeyen tek iş, ölüm için bir yer inşa etmektir.

§

Çok az erkek, ailesi tarafından beklediği saygıyı görür.

§

Hayatımda çok kötü şeyler vardı ve çoğu asla gerçekleşmedi.

§

Bir aileyi yönetmekle bir ülkeyi yönetmek aynı şeydir.

Başkalarının arasında kalmış, çıkış yolu bulamayan; dahası çıkış yolu aramayan ruh zavallıdır.

§

İstedığınız kadar uzun yaşayın, ölüm kapıyı çalınca zamandan geriye bir şey kalmayacak.

§

Diğer insanlar asla sizi tam olarak anlayamaz, ama mutlaka bazı tahminlerde bulunurlar.

§

Kurallara göre seven insan, gerçek sevgiyi bilmiyor demektir.

§

Akıl ve aptallık, konu kazalarda çekilen acıya gelince aynı noktada buluşur.

§

İnsanlarla konuştuğum gibi, kâğıtlarla da konuşurum.

§

Yetenekler eğitimle güçlenir elbet, ancak asla değiştirilemez.

Acı çekmekten korkan, çoktan acı çekmeye başlamıştır. Korku, acının ta kendisidir.

§

Elde ettiğim başarıdan utanmaktansa, sürekli talihsizlikten şikayet etmeyi tercih ederim.

§

Fikirlerim iyi ya da kötü diye iddia etmem, sadece benim naçizane düşüncelerim işte...

§

Dünyadaki tüm fikirler gösteriyor ki yaşamanın amacı mutlu olmaktır.

§

Tekrar edilen her kelime, yeni bir sese ve yeni bir anlama sahip olur.

§

Kimin daha çok bildiğinden ziyade, kimin daha iyi bildiğine bakmalıyız.

§

Vicdanının sesinden asla uyumayan insanın derin yaraları vardır.

Başkalarının başına gelen kötü şeyleri düşünürken önüne geçemediğimiz bir memnuniyet duyarız.

§

Neredeyse sahip olduğumuz tüm düşünceler, başkalarının düşünceleriyle şekillenmiştir.

§

Maddi fakirlik elbet bir gün giderilir. Ancak fakir olan ruhsa, çözüm bulmak imkânsızdır.

§

Bir konuşmada görevin yarısı dinleyiciye, yarısı konuşmacıya aittir.

§

Öyle cezalar gördüm ki, suçun kendisinden daha ağırdılar.

§

Amansız bir hastalığın, tedavisi de amansız olacaktır ne yazık ki...

§

Yalan söylemek, karşınızdakinden çok size zarar verir.

Bazen küçük kalp kırıklıkları insanın canını en çok acıtır. Nasıl küçük harfler gözü daha çok yorarsa, küçük dargınlıklar insanı daha çok yıpratır.

§

Antisthenes demiş ki, İnsanın mutlu olmasının tek yolu iyi yalan söyleyebilmektir. Bence tam aksine, insanın mutlu olmasının yolu iyi bir hayat sürebilmektir.

§

Her türlü yaraya açık, kendine bile hâkim olamayan bizlerin kendimizi dünyanın hükümdarı olarak görmemiz kadar saçma bir şey olabilir mi?

§

Ölümün kötü bir şey olmadığını farkına varan insan için dünyada hiçbir kötülük kalmaz artık. Ölümdür bizi bağılıklardan ve baskılardan özgür kılan...

§

Ruhu bütününü ele geçiren ve orada tüm egemenliği kendinde toplayan sevginin karşısında kimse duramaz.

§

Dünyada birbirinin aynısı iki fikir yoktur, tıpkı aynı iki saç teli ya da buğday tanesi olmadığı gibi... Evrenin en güzel özelliği çeşitliliğidir.

Elimden geldiği kadar değil, cesaret edebildiğim kadar söylerim gerçekleri. Cesaretim ise ben yaşlandııkça büyür.

§

Aklın bizi tatmin olmaktan alıkoyup korkaklığa alıştırmaması ne acı... Hâlbuki inatçılık ve aptallıkla mutlu olmak ne kolay!

§

Köylülerle arkadaşlık etmeyi soylulara tercih ederim, en azından onlar yanlış düşünmek üzerine eğitim görmemişler.

§

Her insanın kimselerin uğrayamadığı, gizli bir sığınağı olmalıdır. Ancak yalnızken gerçekten özgür olabiliriz.

§

Korkarım gözlerimiz midemizden daha büyük ve anlayıştan ziyade meraka sahibiz. Her şeyi fark ediyoruz fakat rüzgârdan başka bir şeyi yakalayamıyoruz.

§

İnsanlar, zihinlerinin zaaflarını bilmiyor. Aklımız sürekli bir araştırma ve sorgulama halindedir. Tıpkı bir ipekböceği gibi kendi ağını örer ve ona hapsolür.

Bazı hayvanların görmeden ya da duymadan da çok güzel bir hayat yaşadıklarını görüyorum. Kimbilir, belki bizde de bazı duyular aslında gereksizdir?

§

İnsan içinde dürüstlük olmadıktan sonra asla erdem sahibi olamaz; ihtiyacı olduğunda erdem maskesini takmaya çalışsa bile maske kendiliğinden düşer.

§

Tanrı açığa çıkarmadığı sürece, insanoğlunun ilk temel ilkesi diye bir şey olamaz. Geri kalan her şey; başlangıç, orta, son, hepsi hayal ve dumandan ibarettir.

§

Güzel, güneşli bir günde dünyanın en iyi insanı oluyorum. Fakat ayağıma bir çakıl taşı bile değse; huysuz, çekilmez bir adam oluyorum.

§

Karın beyazından, taşın ağırlığından daha yakınız kendimize. Bir insan kendini tanımadan gücünü nasıl bilebilir?

§

Kültürlü insanlar için zorluklar hokkabazların akçesi gibidir; sanatlarının anlamsızlığını saklamak için kullanırlar.

İyi işleyen bir akıl insanlarla nasıl uğraşacağını ve onlarla nasıl uyum içinde olacağını iyi bilir. Sanat da böyle işleyen akılların eseridir zaten.

§

Yalancı biri, insanlardan korkarken Tanrı'ya karşı cesurdur. Çünkü yalanın kendisi insandan ürker, Tanrıyla yüzleşir.

§

Sokrates yaşlılığında bile dans etmeyi ve şarkı söylemeyi öğrenmeye zaman ayırdı ve buna harcadığı zamandan asla pişman olmadı.

§

Amacı olmayan ruh, hayatta kaybolmuş demektir. Çünkü her yerde olmak, aslında hiçbir yerde olmamaktır.

§

Bir kere alıştı mı insan bir şeyleri sırf başkaları da yapıyor diye yapmaya, uyuşukluk sarar ruhunun tüm güzelliklerini.

§

Her şey ilk doğduğunda zayıf ve savunmasızdır. Bu yüzden dikkatimizi en çok başlangıçlara vermemiz gerekir.

Bir gün bir tüccar olursam, sanatı doğallaştıracam; tıpkı onların doğayı sözde sanatlaştırdıkları gibi...

§

Kitaplar, ansiklopediler oluşturmak değil görevimiz; kendi karakterimizi oluşturmak... Ve savaşlar kazanmak değil, kendi içimizde huzuru sağlamak...

§

Her şey başlangıçta zayıf ve kırılgandır. Bu yüzden başlangıçlara dikkat etmeliyiz, tehlikeleri fark edemezsek sonradan önlemek imkânsız olur.

§

Yaşlı, kalbi kırık, ölüme yakın bir adamın, bir sürü çocuğa yetecek zenginliklerle evinin köşesinde bir başına ölmeyi beklemesi ne acı!

§

Şiir, aşktan bile daha güzel duygular uyandırır insanda. Venüs tek başına, bir Roma şiirindeki kadar güzel olamaz asla.

§

Felsefe, şiirin karmaşık halinden başka bir şey değildir. Onca filozof bu fikirleri nereden buldu sanıyorsunuz?

Nezaket en önemli bilimdir. Başkalarının yardımıyla bir kapıyı açabilmek ama aynı zamanda onlara da kapıyı tutarak yardımcı olmak gibidir.

§

Kimileri bizi şaşırtan, tutkularımızın bizi götürdüğü hataları ayıplayabilir. Fakat iradesi sağlam olanların hayatında çelişkiye yer yoktur.

§

Eski bir atasözü der ki, 'Tanıdığımız bir köpek, dilini bilmediğimiz bir insandan daha iyi yol arkadaşı olur bize.

§

Para biriktirmeye karar verdiğiniz an, o para size ait değildir artık; çünkü sizin paranız olsaydı harcayabilirdiniz.

§

Dünyadaki en zayıf ve mutsuz yaratıklar insanlar, yine de canlıların hepsinden kendilerini üstün görüyorlar!

§

Çoğunluğun düşündüğü her zaman doğru olmayabilir. Bir şeyi başkalarının söylediklerine göre değil, kendi fikirlerimize göre yargılamalıyız.

Pireler ve lekeler zamanla nasıl kayboluyorsa, insanların sorunları da aynı şekilde geçer. Önemli olan sabırlı olmak, bazı şeyleri zamana bırakmaktır.

§

İyi ya da kötü; krallarımıza bulundukları konumdan ötürü saygı duymak zorundayız. Fakat sevgi ve güvenimiz, onların şahsi özelliklerine bağlıdır.

§

Vücudumuz, varoluşumuzun çok önemli bir parçasıdır. Bu yüzden yapısı ve oluşumu mutlaka incelemeye değerdir.

§

Neden sürekli hayattan şikâyet ediyorsunuz? Sürekli acı içinde yaşıyorsanız, bu sizin korkaklığınız yüzündendir.

§

Dünyada çok iyi tanınan adamların çoğu eşleri tarafından sevilmiyordu. Fakat çalışanları tarafından seilmeyip de ünlü olabilen bir adam yoktu.

§

Sohbet için kültürlü ve ciddi birindense esprili ve güzel birini tercih ederim. Yatakta ise benim için önemli olan dış güzelliktir.

Diyojen'e sormuşlar, En çok hangi şarabı seversin? Tam benim vereceğim türden bir cevap vermiş, Başkasının şarabını.

§

Onları gerçekten oldukları gibi görebilseydik eğer; en sıradan, en basit şeyler tüm görkemleriyle görünürlerdi bize...

§

Eskiler der ki, 'Şansın hayatımız üzerinde çok büyük etkisi vardır; öyle ya, şans eseri gelmedik mi dünyaya!

§

Kimse vakti gelmeden ölmez. Öldükten sonra geride bıraktığınız zaman size ait değildir artık, tıpkı doğumunuzdan önceki zamanın size ait olmaması gibi...

§

Başkalarının cesaretine, gücüne, deneyimine veya dış görünüşüne bakıp kolayca aldanabiliyoruz. Fakat sağduyusundan etkilenebildiğimiz insan sayısı çok az.

§

Uyanıkken bile uykudayız aslında, uyurken rahat göremiyorum bir şeyleri evet; ama uyanıkken de her şey apaçık değil.

Ne yürekli şu umut denen şey, ölümlü bir varlığa hayal edebildiği her şeyi yapabileceğini düşündürüyor bir anda.

§

Tıpta tecrübe kendi çöplüğünde var olur, aklın yerini o alır. Tüm tıbbi işlemlerde tecrübe akıldan üstündür.

§

Şanssızlıklarımızın hepsi kararsızlıktandır aslında ve kötü niyetlerin çoğu da aptallıktan belki... Sanıldığı kadar kötü değiliz belki de, sadece anlamsız ve boşuz.

§

Bilgiler, kendi bilgilerim ve insanlarınki olarak ikiye ayırıyorum çünkü insan bilgileri kutsal hükümler kadar düzenli ve kesin değil.

§

Kader bize gücünü göstermek, haddimizi bildirmek istedi. Aptalları akıllı yapamayacağını anlayınca, onları şanslı yaptı.

§

Çocukları döverek eğitemezsiniz, onları ya daha inatçı hale getirirsiniz ya da tam bir korkağa dönüştürürsünüz.

Dünyadaki en masum ruhlar ne yazık ki zayıflıklarına yenilmemek için sürekli kendileriyle savaş halindeler.

§

Mutlu bir evlilik hayatta kurulabilecek en güzel ve mantıklı birlikteliktir; uyum içinde, güvenle ve huzurla ortak sorumlulukları yerine getirmek demektir.

§

Kadınlar dünyanın kurallarına uymak istememekte haklıdır, çünkü o kurallar onlara sorulmadan erkekler tarafından yazılmıştır.

§

Aşk piyano çalmak gibidir. Önce kuralları öğrenmelisiniz, sonra kuralları unutup yüreğinize kulak vermelisiniz.

§

Asla çok güçlü olmanın, bir kral olmanın hayalini kurmadım. Kendimi, bunu yapmayacak kadar çok seviyorum.

§

Aptalların, bilgilerden öğrenecek bir şeyi yoktur. Ancak bilge insanların aptallardan öğreneceği çok şey vardır.

Bir şeyi başkalarından öğrenmek gidilebilecek en iyi okuldur. Başkalarının tecrübelerinden yararlanmanın en iyi yolu ise seyahat etmektir.

§

Bilgili olmak çok güzel ve işe yarar bir özelliktir. Cahil kalmayı tercih edenler, bilgiye sırtlarını dönenler aptallıklarını kanıtlamış olurlar.

§

Mürekkep ve kâğıt olduğu sürece bitmeyecek bir yola girdiğimi, durmak nedir bilmeden ilerlediğimi neden göremiyor kimse?

§

Hayatımın hesabını eylemlerimle veremem, zira şansım pek yaver gitmiyor. Fakat bu konuda, düşüncelerime güvenim tam.

§

Sanırım ilham perimle olan ilişkiden sahip olduğum çocuğu, karımla yaptığımız çocuktan daha çok seviyorum.

§

Sadece Sokrates, Tanrı'nın dediklerini dinleyip kendisini gerçekten tanıdı ve yeri geldiğinde küçük gördü. Bu yüzden ona bilge diyoruz.

Ayrı ayrı bakınca hiç değer vermediğimiz insanlara, bir araya geldikleri zaman değer vermekten daha büyük budalalık olur mu?

§

Bana sorarsanız sırf bazıları içip sarhoş oluyor diye şarabı yasaklamak hatadır; fazla kaçırılan şeyler hep iyi şeylerdir.

§

İnsan kendindeki eksikleri, insan hayatının hiçliğini hesaba katarak düşünecek olursa hiçbir değeriyle övünemez.

§

Kendi ahlak ve geleneklerimizi, toprağa bağımlı, göklerden yoksun ruhlarımızı tapınaklara sokmaya ne gerek var?

§

Acıyı acıyla gidermeye inanmıyorum. Karnımız ağrıyor diye istiridye yeme keyfinden fedakârlık etmek gerekiyorsa, derdimiz birken iki ommuş demektir.

§

Dostlarınız olsun istiyorsanız önce kendiniz dost olmayı bilmelisiniz. Dostluğun kolları dünyanın bir ucundan bir ucuna yetecek kadar uzundur.

Benim hizmet ettiğim yasalar küçük parmağımı bile köle etmeye kalkışsa, dünyanın öbür ucuna gidip başka yasalar arar, yine de teslim olmazdım.

§

Bunca bekçisi olan, silahlı evler yok oldu da benimki neden ayakta? Sanırım o evler bekçili, silahlı oldukları için yok olup gittiler.

§

Oyun arasında ciddi düşüncelere yer vermeyenler, bir aziz heykelinin karşısında sırf heykel çıplak diye dua etmekten çekinenler gibidir.

§

Sadece kitaptan gelen bir bilgi ne sıkıcı bilgidir! Böyle bir bilgi bir süs olarak kullanılabilir belki, ama temel olarak asla!

§

Felsefenin amacı erdemdir; bu erdemse okulların söylediğinin aksine dik bir dağın başına dikilmiş falan değildir.

§

Örnek olsun diye verilen her cezada, kamunun yararına ancak bireyin zararına işleyen bir adaletsizlik vardır.

Canlılar arasında eşekten daha kendinden emin, daha vurdumduymaz, daha utangaç ve daha ağırbaşlı olanı var mıdır?

§

Eğitim görmüş halkı bir yere yöneltmek kolaydır, oraya sürüklemek ise zordur. Köleleştirmek ise imkânsızdır.

§

Yaptığı iyiliği başkaları duysun diye ya da daha fazla değer görmek için yapan, doğruluğu dillerde doluşmak koşuluyla doğru olan insandan hayır gelmez.

§

Sandığımızdan çok daha zenginiz; ama bizi ondan bundan dilenerek yaşamaya alıştırmışlar; kendimizden çok başkalarından faydalanmaya zorlamışlar bizi.

§

Hikayemi saati saatine yazmam gerekiyor. Yoksa bir an içinde değişebilirim. Yalnız duygularım değil, amacım da değişebilir.

§

Halk öyle şaşkın, öyle başıboş bir kılavuzdur ki, ne kadar zeki, ne kadar becerikli olursak olalım adımlarımızı ona uyduramayız.

Gerçek dostluğun ne olduğunu bilirim; bildiğim için de dostumu kendime çekmekten çok, kendimi ona veririm.

§

Bize yaşamayı ömrümüz geçtikten sonra öğretiyorlar. Cicero dermiş ki, İki insan hayatı yaşayacak olsam bile, lirik şairleri incelemeye zaman harcamam.

§

Dikkat ederseniz en iyi işçiler nasıl çalıştıklarını söylemekten acizlerdir. Fakat yaptıklarıyla övünen insanların elinden iyi iş çıktığı görülmez.

§

Özgürlüğe öyle düşkünüm ki, koca Hindistanın bir köşesine gitmeyi bana yasaklasalar, tüm dünyanın tadı kaçır benim için.

§

Hayatınız bir işe yaramadıysa, boşu boşuna geçtiyse, onu yitirmekten niye korkuyorsunuz? Daha yaşayıp da ne yapacaksınız?

§

Ah dostluk! Eskiiler dostluğun sudan ve ateşten daha gerekli ve daha tatlı olduğunu söylemişler, ne kadar doğru!

Yaptığımız işler bizden çok tesadüflere aittir; bu işler kendi özlerini belli ederler. Beni ise ancak belli belirsiz, parça parça gösterebilirler.

§

Bence insan ne olduğuna karar verirken dikkatli davranmalı; iyi tarafını da kötü tarafını da aynı şekilde ortaya çıkarmalıdır.

§

Başkalarında bizden daha fazla yiğitlik, cesaret, deneyim, yetenek, güzellik görebiliriz ama akılcı üstünlüğü kimseye vermeyiz.

§

Tarih öğrenmek vakit kaybı olabilir, ancak isterseniz paha biçilemez şeyler öğrenebileceğiniz bir ders de olabilir.

§

Yaptığım tek şey kendimi anlatmak, fakat beni değiştirecek bir şey öğrenirsem eğer; anlattıklarım aynı olmayacak.

§

İşgal ettiğimiz yerdeki yerlilerin bilgisizliklerinden yararlandık; onları hainliğe, ahlâksızlığa, hırsa ve zalimliğe sürükledik. Onları da kendimize benzettik.

Gençliğimde havalı olmak için kitaplar okurdum, biraz yaşım geçince bilgi öğrenmek için... Şimdi ise sadece boş zamanımı değerlendirmek için okuyorum.

§

Sağlık en değerli şeydir hayatta ve yeri gelir insan onu kazanmak için zamanını, parasını, tüm gücünü hatta hayatını ortaya koyar.

§

Yorucu düşüncelerden uzaklaşmak için kitaplara veririm kendimi, onlar sayesinde kolayca başka diyarlara göç eder aklım.

§

Başkalarının düşüncelerini pür dikkat dinlerim, fakat şu yaşıma kadar kendi düşüncelerimden başka bir şeyi takip etmedim.

§

Kader insana bütün nimetleri verse bile, onları tadabilecek bir ruh gerekir. Bizi mutlu eden, bir şeyin sahibi olmak değil, onun tadına varabilmektir.

§

Cinselliğin gençlere erkenden öğretilmesi daha verimlidir, yoksa herkes onu hayal gücünün keyfine ve ateşine göre bulmaya kalkar.

Başarısızlıktan zarar görmeyen bir değer, hiçbir şeyin lekeleyemediği bir onurla parlar; böyle bir değer ne halkın keyfiyle yükselir ne de alçalır.

§

Bilim iyi bir ilaçtır elbet, ancak hiçbir ilaç saklandığı kabın pisliğiyle değişip bozulmayacak kadar dayanıklı değildir.

§

Sokrates'e, seyahat onu hiç değiştirmede, demişler. O da, Çok doğal, çünkü kendimi de beraberimde götürdüm demiş.

§

Şu insan ne korkunç bir hayvan ki, kendi kendinden bu kadar iğreniyor ve kendi zevklerini başının belası sayıyor.

§

Dünyadaki en bilge insan, kendisine ne bildiği sorulduğunda, tek bildiği şeyin hiçbir şey bilmediğini söyleyendir.

§

Bazı insanlarla diğerleri arasındaki uzaklık, kimi insanla kimi hayvan arasındaki uzaklıktan çok daha büyüktür.

Ülkesinin yasalarına ve geleneklerine uymaya çalışan insanla onları bir araya getirip değiştirmeye çalışan insan arasında koca bir uçurum vardır.

§

Kaç insan tanıyoruz, şöhreti kaldırabilen? Gerçekten hak ettiği için, tüm zorluklara rağmen vazgeçmeden şöhret olmayı başarabilen?

§

İnsan çoğu kez dünya işlerini bıraktığını sanır; oysaki bu işlerin yönünü değiştirmekten başka bir şey yapmamıştır.

§

Zayıflığımızdan kaynaklanan masum hatalar vardır hayatta, bir de içimizdeki kötülükten kaynaklanan yanlışlar...

§

Henüz vaktiniz varken doyasıya yaşayın hayatı. Sonunda yanınıza kalan geçirdiğiniz günlerin sayısı değil, mutlu anlarınızın yansımasıdır.

§

Yalan söylemek, iğrenç bir şeydir. Ağzımızdan çıkan sözü bile kontrol edemiyorsak, hayvanlardan ne farkımız kalır?

İşkence insanoğlunun bulduğu en kötü şeydir ve bana kalırsa amacı gerçeği öğrenmek değil, dayanıklılığı test etmektir.

§

Gurur ve merak ruhumuzun belasıdır. Merak, burnumuzu olur olmaz şeylere sokmamıza sebep olur. Gurur ise bize her şeyi mükemmel yaptırtmaya çalışır.

§

İşim, kendimi bir şekilde yapmaktan zevk aldığım şeylerle meşgul etmektir. Sırf yürümüş olmak için yürürüm mesela ve bu yüzden mutlu olurum.

§

Eğilen bir çubuğu düzeltmek için onu tam tersi yöne bükmeniz gerekir. Bu yüzden bazen gerçeğe ulaşmak için, ters yola girmek gerekir.

§

Ben durağanlığı değil geçişi anlatıyorum. Ancak yaştan yaşa bir geçiş değil bu; günden güne, dakikadan dakikaya geçiş...

§

Dostluk dediğimiz şey, ruhlarımızın birlikte olmasını sağlayan bir raslantı ya da zorunlulukla edindiğimiz, yakınlıklardır.

Nezaket kuralları doğal ve yasal olan şeyleri dile getirmeyi yasaklıyor ve biz buna uyuyoruz. Aklımızsa yasak ve tuhaf şeyleri yapmamızı yasaklıyor, fakat biz onu dinlemiyoruz!

§

Hepimiz düşündüğümüzden çok daha zenginiz, fakat ödünç almak ve yalvarmak öğretilmiş bizlere, hep elimizdekiyle yetinmektense başkasınınkini kıskanmak içimize işlemiş.

§

Kendine güvenen ve bildiğini iddiayla savunan insanlara hep özenmişimdir çünkü ben asla bildiğim bir şeyden emin olacak veya onu dile getirecek cesareti bulamıyorum.

§

Hayatın değeri yaşadığımız gün sayısıyla değil, sayılı günlerimizi nasıl geçirdiğimizle ölçülür. Hayatınızdan duyduğunuz memnuniyet ne kadar çok yaşadığınıza değil, nasıl yaşadığınıza bağlıdır.

§

Kasvetli düşüncelere daldığımda, bana en iyi gelen şey kitaplarıma koşmak oluyor. Onlarda çabucak kaybediyorum kendimi ve zihnimin bulutları dağılıyor hemen.

Başkalarına nasıl göründüğümden çok kendime nasıl göründüğümü umursuyorum. Bir yerlerden ödünç alarak değil, kendi başıma zengin olacağım ben.

§

Ben ele aldığım işin kralıyım ve kimseye yaptığım iş için hesap vermem; yazdığım her şeye de inanmam. Aklımdan ve ağzımdan çıkan şeylere güvenmem ama yine de onları tehlikeye atmaktan çekinmem.

§

Dans ettiğimde, dans ederim. Uyuduğumda, uyurum evet... Güzel bir ormanda yürüdüğümde ise düşüncelerim uzaklara dalarsa onları tekrar güzel ormana, yalnızlığın güzelliğine, kendime yönlendiririm.

§

Zaten bana ait bir şeyi çaldığımda, sahtekârlar için yapılan yasayı çiğnemiş olmuyorum. Bu yüzden kendi hayatıma son verdiğimde katiller için yapılan yasaya uymak zorunda değilim.

§

Kitapları sadece zevk için okurum. Bir şeyler öğrenmek için okuduğumda da, yalnızca bana benliğimle ilgili bilgi veren ve nasıl iyi yaşayıp iyi ölebileceğimi söyleyen kitaplara bakarım.

Nabzımız hızlanmışsa ve duygularımız kabarmışsa, bırakalım bütün işleri; erteleyelim hepsini. Sakinleştığımızda hepsi daha farklı görünecek gözümüze. Benliğimizin kontrolü bizde değil, tutkudadır.

§

İnsan kendini acıya, utanca ve pek çok kazaya karşı dayanıklı hale getirebilir, ustalaşabilir. Fakat konu ölümse eğer, herkes bunu bir kez yaşar. Ölümün ustası yoktur, onun gözünde herkes çırağıdır.

§

Kendiniz hakkında tartışmaya girmeyin, çünkü kaybetmeye mahkûmsunuzdur. Size inanmaları için kendinizi küçük düşürmeniz gerekir, kendinizi överseniz de kimse size inanmaz.

§

Doktorunuz çok uyumanızı, şarap içmenizi ya da bazı yiyecekleri yemenizi yasakladıysa dert etmeyin. Ben size onun dediklerinin tam zıddını söyleyecek bir başkasını bulurum!

§

Gücümüzün ötesindeki şeylere tutunamayız, bazen başarı ya da güç bizim elimizde olmayabilir. Aslında irademiz dışında elimizde hiçbir şey yok. Görevlerimizi düzenleyen tüm ilkeler iradeye dayanır.

Evlilikte fayda, eşitlik, onur ve bağlılık olmalıdır; bu belki alışılmış fakat kökleri sağlam bir huzur yaratır. Zorluklar, birlikte aşılsa evliliği daha da güçlendirir. Fakat hiç zorluk olmazsa da aşk ölür.

§

Nedense çocuklarımızın doğru düzgün eylemlerinden çok küçükken koşturup oynamalarını daha çok seviyoruz. Sanki onları çocuğumuz gibi değil de, evcil hayvanımız gibi seviyoruz.

§

Evlilik olmadan yapamayız, ama sürekli ondan şikâyet ederiz. Bir kafese benzer evlilik; dışındaki kuşlar içine girmeye can atar, içindekiler ise dışına çıkmaya.

§

Gücünü zayıflamaktan korumak ve sürekli canlı tutabilmek için sınırlarını zorlamalı, kendi kurallarına karşı gelmeli insan. Kurallara göre, disiplinli yaşanan bir hayat zayıf olmaktan kurtulamaz.

§

Nitelikli bir okuyucu, başkalarının yazılarında yazarın anlatmak istediğinin çok ötesinde bir şeyler sezer ve bu sayede okuduğu şey daha zengin anlamlara, daha geniş sınırlara ulaşır.

Yukarıdaki kutsal, sonsuz şiidir burada kural, akıl dediğimiz. Onun güzelliğini kararlı, sakın bakışlarla görebilen gözler bir yıldırıma çıplak gözle bakmış gibi olurlar.

§

İnsan kendisine yabancı olan her şeyi barbarlıkla suçlar, çünkü düşünce şeklimiz ve gerçek algımız sadece yaşadığımız ülke ve kültür tarafından şekilleniyor.

§

Kitaplar oldukça yararlıdır, evet; ancak çok okumak sağlığını bozuyor, dahası neşemizi söndürüyorsa derhal bırakmalıyız kitapları. Bana kalırsa hiçbir bilgi sağlık ve neşenin kaybını telafi edemez.

§

Ölmekle, toplumda bir yer alamazsınız. Ölmek yalnız bir eylemdir, tek bir kişiye aittir. Sevdiklerimizin yanında yaşayıp gülelim, eğlenelim ve yabancılardan yanında ölüp bu dünyadan gidelim.

§

Kesinliği belli olmayan şeylerden çok emin bir şekilde bahsedilmesine dayanamıyorum. Bu yüzden, Belki, bana kalırsa, sanırım... gibi kelimeleri daha çok seviyorum.

Hiç durup dinlenmeyi düşündünüz mü? İmparatorlukları ele geçirenlerden bile daha çok çalışıyorsunuz, neden biraz yavaşlamıyorsunuz? Yavaşlamak sizi çoğaltır.

§

Karı koca arasındaki sevginin, arada bir ayrı kalmakla bozulacağına inanırlar. Bence tam aksine, sürekli birlikte olmak ilişkiyi sıkarken arada bir ayrı kalmak heyecanı canlı tutar.

§

Bir başkasına bağlı yaşamak içler acısıdır. Kendimiz bile güvenilir değiliz yeterince. Kendimi yüreğimle ve aklımla hazırlıyorum ki, başka her şeyimi yitirdiğim zaman kendimle yetinebileyim.

§

Ben yazarken rastgele yazarım, bu yüzden bol bol hata yaparım. Bunları düzeltebilirdim elbette. Ama o zaman artık bana ait olmuş kusurları düzeltir, kendimi yanlış tanıtmış olurum.

§

Yalana aracı olmak zorunda kalsam bile bunu temiz bir vicdanla yapmaya çalışırım. Başkasına ihanet etmeyi göze alacak kadar birine sadık görünmek istemem.

Bir filozofu sevişirken yakalayanlar, kızmışlar ve bağırmişlar ona: Neden günaha giriyorsun? Utanmıyor musun? diye. Filozof şaşırmiş ve demiş ki, Ben günaha girmiyorum. Hayata bir tohum ekiyorum.

§

Kendinden geriye bakıp da kendi kafasına hayran olan insan, kendinden yukarıya, geçmiş yüzyıllara gözlerini kaldırsın; o zaman yüzlerce devin ayakları altında kalacak ve burnu kırılacaktır.

§

Mademki asıl felsefe bize yaşamayı öğreten felsefedir ve mademki çocukların da öbür yaştakiler gibi, ondan öğrenmesi gereken dersler vardır, neden çocuklara felsefe öğretilmiyor?

§

İnsanın verebileceği en büyük eser, son gününe kadar doyasıya yaşamaktır. Yönetmek, inşa etmek, fethetmek gibi diğer şeyler onun hayatında ancak ke-nar süsüdür.

§

Biz insanlar kendimizi kötölemek için gösterdiğimiz çabayı hiçbir yerde gösteremeyiz. Kafamızın, o her şeyi bozabilen tehlikeli aletin peşine düştüğü, öldürmeye kastettiği av kendimizdir aslında.

Kendimi kırk yaşını aşır ihtiyarlığın yolunu tuttuğum şu andaki halimle anlatıyorum. Bundan sonraki halim ancak yarım bir varlık olacak; ben artık o ben olmayacağım. Gün geçtikçe kendimden uzaklaşıyorum.

§

Kendimi olduğum gibi gösteriyorum, öyle bir beden yapısı koyuyorum ki ortaya bir bakışta damarları, kasları, her şeyi yerli yerinde görürsünüz. Ben yaptıklarımı değil, kendimi, öz benliğimi anlatıyorum.

§

Mademki zamansız bir ölüm ruhumun yarısı olan sizi alıp götürdü, yeryüzünde varlığınızın yarısından, en aziz parçasından yoksun yaşamamanın ne anlamı var? O gün ikimiz birden öldük.

§

Başkalarının ardından gitmek önünden gitmekten daha kolaydır. Önceden çizilmiş bir yolda yürümek ve yalnız kendi hayatından sorumlu olmak, ruh için büyük bir rahattır.

§

Hayattan sonra ölümdeyiniz; ama hayattayken ölmektesiniz. Ölümün, ölmekte olana ettiğı ise, çoktan ölmüş olana ettiğinden daha derin, daha can yakıcıdır.

Kendini olduğundan az göstermek, alçakgönüllülük değil, budalalıktır; kendine değerinden az paha biçmek korkaklıktır. Kendini olduğundan fazla göstermek de, çoğu kez gurur değil aptallıktır.

§

Anlattığım hayat basit ve gösterişsizdir, zararı yoktur. Bütün ahlâk felsefesi kendi halinde bir hayata da uyabilir, daha zengin gösterişli bir hayata da... Her insanda, insanlığın bütün halleri bulunur.

§

Her bilimdeki zorlukları ve karanlık yanı o bilime girenler bilir yalnız. Çünkü bilmediğini bilmek için bir hayli anlayış olmalı insanda. Bir kapının kapalı olduğunu anlamak için o kapıyı itmek gerekir.

§

Doğal zevklere ne sırtımızı dönmeliyiz ne de tüm hayatımızı onlara adamalıyız. Ne kovalamalıyız onları ne de onlardan kaçmalıyız. Sadece kabul etmeliyiz onları oldukları gibi.

§

Doğanın insanlara en adilce dağıttığı nimet akıldır derler, çünkü hiç kimse akıl payından şikâyetçi değildir. Nasıl olsun? İnsanın aklını beğenememesi için aklının ötesini görmesi lazım.

Bizi yöneten, dünyayı ellerinde tutan insanların bizim kadar akıllı olması, bizim yapabileceklerimizi yapması yetmez. Bizden çok üstün değillerse bizden çok aşağı sayılırlar.

§

Mademki insanlar ille de tanrılarla akraba olmak istiyorlar, bari Cicero'nun dediği gibi, Kendi kusur ve sefaletlerini göklere çıkaracaklarına, tanrılarının değerlerini yere indirip kendilerine mal etselerdi.

§

Kaçınamadığımız şeye katlanmayı öğrenmeliyiz, tıpkı dünyanın dengesi gibi hayatlarımız da zıtlıklardan oluşur. İyi olan şeyler ne kadar gerekliyse hayatımızda, kötüler de öyledir.

§

Evlenmek, arkadaşlarınızla yemeğe çıkmaya benzer. Restorana girip istediğini siparişi verirsiniz, ancak yemekleriniz geldiğinde arkadaşınızın tabağı size daha lezzetli görünür.

§

Ben gerçek arkadaşlığın ustası oldum artık ve arkadaşlarım için fedakârlık yapmaktan büyük zevk alıyorum. Arkadaşımın mutlu olması, beni mutlu etmeye yeter de artar.

Görevimiz kitaplar yaratmak değil, karakterimizi yaratmak. Ve savaşlar kazanmak değil, düzeni ve huzuru sağlamak... En büyük şaheserimiz düzgün yaşamak olmalı. Diğer her şey; yönetmek, biriktirmek, oluşturmak ikinci sırada gelmeli.

§

Merak, bütün felsefelerin, araştırmaların ilerlemelerin kaynağıdır. Umursamazlık ise sonun başlangıcıdır. Bilgiye, cesarete ve iyiliğe hiçbir merak duymayan; hatta bilgiyi öğrenmek için can atmaya bile merak duymayan bir cehalettir bu.

§

Anlayamadığımız şeyleri küçümsemek tehlikeli ve saçmadır. Doğruluğun ve yanlışlığın sınırlarını aklımızla belirleriz; fakat bazen öyle bir an gelir ki inkâr ettiklerimize inanmak zorunda kalırız, sınırları terk ederiz.

§

Kendimize ne söylersek söyleyelim, kendimiz için evlenmeyiz. Ailemiz için, gelecek nesiller için evleniriz. Evliliğin uygulaması ve faydaları, bizim ötemizde insan ırkı için bambaşka bir yerdedir.

§

İnsanların inanmakta en zorlandığım yönleri değişmezlik, en kolay inandığım tarafları ise değişikliklerdir.

Sokrates, uzun zamandır saklanan ve kendini insanoğluna göstermeyen bilgeliği cennetten yeryüzüne indirdi. Bundan daha geriye, daha aşağıya gitmek imkânsızdır. O, bilgeliğin tek başına neler yapabileceğini göstererek insanoğluna çok büyük bir iyilik yaptı.

§

Mızımız insanları hiç sevmem; bu insanlar hayatın tüm sevinçlerine yan çizer, dertlerle ise kaynaşırlar. Sinekler gibi, cilalı pırıl pırıl yerlerde tutunamaz, illa pürüzlü yerlere abanıp oralarda rahat ederler. Ya da sülükler gibi kan içer, mutsuzlukla beslenirler.

§

Sokrates der ki: ‘Tanrılardan biri mutlulukla üzüntüyü birleştirip karıştırmak istemiş, bunu başaramayınca, bari şunları kuyruklarından birbirine bağlayayım’ demiştir. Bu yüzden her kederde bir mutluluk, her sevinçte bir üzüntü gizlidir.

§

Okuduğum, duyduğum, yaptığım veya söylediğim şeylerden verdiğim örneklerde küçücük, önemsiz bir detay bile olsa her şeyi olduğu gibi bırakmaya dikkat ederim. Vicdanım küçük hataları kaldırmaz, aklım ise bu konuda daha çekimser.

§

Hafızamızı doldurmak için çabalar dururuz. Fakat bu esnada, ruhumuz ve vicdanımız boş kalır.

Ruhum, eyerinden kurtulup kaçan bir at gibi kendini fazla yoruyor. Kafam hiç durup dinlenmeden öyle tuhaf düşünceler, öyle saçma sapan hayaller kuruyor ki, ileride bunların anlamsızlığını görüp kendinden utansın diye hepsini bir bir kaydediyorum.

§

Ufacık bir toprak davası için halktan on beş kişiyi seçmeyi akıl ediyoruz, sonra en önemli davamızı tutup cehaletin, adaletsizliğin ve kararsızlığın anası olan halkın oyuna bırakıyoruz. Akıllı bir insanın, hayatını düşüncesiz bir sürünün oyuna bırakması akıl kârı mıdır?

§

Bence bu kendini beğenme illetinin esası, kendinden çok hoşlanmak, kendi kendine âşık olmaktır. Bunun en iyi tedavisi kendinden söz etmeyi yasaklayan ve böylece bizi kendimiz üzerine düşünmekten büsbütün alıkoyanların dediklerinin tam tersini yapmaktır.

§

Başımıza bir kez gelen şey büyük bir dert sayılmaz. Bir anda olup biten bir şey için bu kadar korku çekmek mantıklı mıdır sizce? Ölüm, uzun bir ömürle kısa ömür arasındaki farkı kaldırır çünkü artık yaşayamayanlar için zamanın uzunluğunu kısası yoktur.

§

Melankolinin derinliklerindeyken bile bize gülümseyen ve bizi mutlu eden bir umut ışığı vardır.

İçi arınmamışsa, neler bekler insanı. Kendi kendisiyle ne savaşlar eder boşuna! Tutkuları içinde ne kemirici kaygılar besler. Ne korkular içinde kıvranır insan! Ne çöküntülere yol açar bizde gurur, şehvet, öfke, gevşeklik ve tembellik!

§

İnanca, doğruluğa, namusa, özgürlüğe, barışa, zafere, dindarlığa, hatta hazza, sahteciliğe, ölüme, hırsa, ihtiyarlığa, sefalete, korkuya hastalığa, felakete, şu zavallı hayatımızın daha birçok belasına birer tanrı işi diye bakmak aynı şeydir.

§

Bana diyebilirler ki kendini kuru sözle değil, eserleriyle anlat. Ben her şeyden önce düşüncelerimi anlatıyorum, bunlarsa ün ve eser haline gelemeyecek kadar belirsiz şeyler. Onları söz haline getirmekte bile güçlük çekiyorum.

§

Vicdan içimize korku saldığı gibi, suçsuzsak rahatlık ve güven verir bize. En azından ben kötü durumlarda, içimden geçeni, niyetlerimin temizliğini gizlice kendim bildiğim için daha korkusuz adımlarla yürümüşümdür.

§

İnsanı iyi, kötü diye ayıran, mutlu eden ve üzen, zengin eden de fakirleştiren de akıldır.

Dürüst insan, yaptığı mesleğin kötülüklerinden sorumlu tutulamaz, bu yüzden kötü de olsa bir işi yapmayı reddetmesi beklenemez. Bu ülkenin kuralları böyle ne yazık ki, hem de öyle kârlı ki bu kurallar... Dünyanın kurallarına göre yaşamalıyız, o kuralları kendimize uydurup olabildiğince fayda sağlamalıyız.

§

Neyi nasıl söylediklerine aldırmandan insanlar bizim hakkımızda konuşsun diye çabalayıp duruyoruz. İsmimizi başkalarının ağzından duymak nasıl da tatmin ediyor bizleri, sanki artık ismimiz var oluşunu tamamlamış ve ağızdan ağıza yayılarak varlığını sürdürecekmış gibi...

§

Sizin hatırınız için evrenin bu güzel düzenini değiştirecek değilim ya? Ölmek, yaratılışımızın koşuludur. Ondandır kaçmak, kendi kendimizden kaçmaktır. Dünyaya geldiğimiz gün bir yandan yaşamaya, bir yandan ölmeye başlarız.

§

Hatalar ruhumuzda pişmanlık bırakır, tıpkı bir yaranın derimizde iz bırakması gibi; o da sürekli kaşınır ve göze batar. Akıl tüm üzüntülerin üstesinden gelebilir, fakat pişmanlığın karşısında onun da eli kolu bağlıdır.

Kütüphanem benim krallığım, burada kızımдан, karımdan, toplumdan uzaklaşıp tek başıma hükümdarlığımın keyfini çıkarıyorum. Başka yerlerdeki otoritem ancak sözde ve de zayıf... Evinde kendine ait yalnız kalıp herkesten saklanabileceği bir yeri olmayan insan, bana göre mutsuz insandır.

§

Ne zaman yeni bir buluş dünyayla paylaşılsa insanlar ânında doğruluğundan şüphe ediyor. Sonradan kanıtlar geldikçe insanlar, Tamam doğru olabilir ama o kadar da önemli mi sanki? diyor. En sonunda buluşun önemi herkes tarafından anlaşıldığında ise, Evet önemli bir buluş ama yeni bir fikir değil, diyorlar!

§

Kendinden söz edenlere hep kötü gözle bakılır, çünkü kendinden bahsetmek her zaman kendini övmek gibi görünür. Kendini öven insanlardan ise kimse hoşlanmaz. Fakat bir insanın kendinden söz etmesine engel olmak, çocuğun burnunu silecekken burnunu koparmaktır.

§

Doğa tıpkı bir anne gibi davranmış bize: İhtiyaçlarımızı gidermek aynı zamanda zevkli bir iş olsun istemiş. Aklımızın istediği şeyle, iştahımızın aradığı şey aynı olmuş böylece. Onun kurallarını bozmaya hakkımız yok.

Başkaları için kendimi resmederken, içimdeki renklerden daha parlak tonlar kullandım. Ben kitabımı yarattım, o da benim şu anki kişiliğimi yarattı. Yazarıyla birlikte var olan bir kitap oldu bu; diğer kitaplar gibi üçüncü bir elin karıştığı, konusundan alakasız amaçları olan bir kitap değil, tam aksine benliğimle ilgili, benden bir parça oldu.

§

Su, ateş, toprak, hava ve bu yapının parçası olan her şey benim de bir parçam; hayatımın ve ölümümün parçaları... Neden herkes kıyamet gününden korkuyor? Nasıl olsa herkes bir gün ölecek! Yolun sonu yorgunluğa sebep olmaz, sadece yorulduğumuzu fark etmemizi sağlar. Tüm günler ölüme götürür bizi yavaş yavaş, son gün ise ona ulaştırır.

§

Bizim işimiz kitap yazmak değil, ahlâkımızı oluşturmaktır; savaşmak ülke kazanmak değil, yaşayışımıza bir düzen getirmektir. En büyük ve en onurlu eserimiz doğru dürüst yaşamaktır. Geri kalan her şey; başa geçmek, para kazanmak, evler inşa etmek, ufak tefek eklentiler ve yollardır.

§

Çocuklara öğreteceğimiz ilk şey, kendilerini tanımalarına yardımcı olacak bilgiler olmalıdır. Sonrasında nasıl yaşanacağını öğretmeliyiz ve de nasıl ölüneceğini...

Vücut daha kıvrakken, bütün alışkanlıklara ve değişikliklere uyum sağlayabilir. Bir delikanlı, iştahının ve iradesinin dizginlerini tutabilmek koşuluyla bırakın her millettten, her çeşitten insanlarla düşsün kalksın; hatta gerekirse taşkınlık da yapsın. Herkes gibi yetişsin, her şeyi yapabilsin, ama yalnız iyi şeyleri severek yapsın.

§

İnsanın doğumunu görmekten herkes kaçır, ama ölümünü görmeye koşa koşa gelirler. İnsanı öldürmek için gün ışığında, geniş meydanlar ararlar, ama onu yaratabilmek için karanlık köşelere gizlenirler. Sanki insanı var ederken gizlenip utanmak bir görev, onu öldürmeyi bilmekse âdeta bir şereftir. Biri günah, öteki sevaptır.

§

Belki öteki varlıklarda görüldüğü gibi, insanlar için de doğal yasalar vardır; ama bizde kaybolup gitmiştir onlar; çünkü insan aklı her şeye karışıp düzen vermeye, her şeyikomuta etmeye kalkmış, dünyanın yüzünü kendi büyük iddiaları, kararsız görüşleriyle bulandırmış, karmakarışık etmiştir.

§

Gevşek ve sıradan akıllar işleri daha kolaylıkla, daha başarıyla yürütür. Yüksek ve ince felsefi düşünceler iş görmeye elverişli değildir. Keskin bir düşünce inceliği, kabına sığmayan bir çeviklik, işlerimize engel olur.

Bütün dertlerin bittiği yere gideceğiz diye üzölmek ne saçma! Nasıl doğuşumuz bizim için her şeyin doğuşu olduysa, ölümümüz de her şeyin ölümü olacak. Bu yüzden yüz yıl daha yaşamayacağız diye ağlamak, yüz yıl önce yaşamadığımızı ağlamak kadar saçmadır. Ölüm başka bir hayatın kaynağıdır. Bu hayata gelirken de ağladık, acı çektik. Fakat ölünce son bulacak bu acılar.

§

Felsefi soruşturmalar, derin düşönmeler merakımızı beslemeye yarar yalnızca. Filozoflar zaten haklı olarak doğanın kurallarına uymayı emrederler bize; ama bu kurallar pek yüksek bilgiler istemez. Filozoflar aslında uzaklaştırıyor bu kuralları bizlerden ve doğanın yüzünü bize boya olarak gösteriyorlar. Bu yüzden o kadar bir örnek olan şeyin bir sürü farklı resmi çıkıyor ortaya...

§

Bazı insanlar öyle sanıyor ki insanın kendi üzerinde durması, hep kendisiyle uğraşması kendine fazla düşkün olması demektir. Oysaki aşırı benciller, kendilerini pek üstün körü bilenler, kendilerinden önce işlerine bakanlardır. Onlara göre kendi kendisiyle baş başa kalmak, sırt üstü yatıp vakit öldürmektir. Ruhunu zenginleştirmeye çalışmak boş hayaller kurmaktır. Sanki benliğimiz bizden ayrı, bize yabancı birisiymiş gibi...

Kadınları aldatıp azdırıyoruz. Durmadan hayallerini coşturuyor, sonra da dişiliklerine lanet okuyoruz. Doğrusunu söyleyeyim, biz erkekler kendi günahlarımızdan çok karımızın günahlarından, ona gelecek ayıplamalardan korkarız. Kendi vicdanımızdan çok karımızın vicdanını üstüne titreriz. (Aman ne fedakârlık!) Karımız bizden daha iffetli olsun da, biz hırsız olmaya, yemin bozmaya, adam öldürmeye, aforoz edilmeye razıyız.

§

Şükrediyorum Tanrı'ya, varımı yoğumu bana hiçbir aracı olmadan verdiği, beni sadece kendisine borçlu bıraktığı için! Nasıl yalvarıyorum ona gece gündüz beni hiçbir zaman, kimseye karşı minnet altına sokmasın diye! Ne mutlu, özgürce yaşadım bunca yıl! Öyle bitsin ömrüm! Bütün çabam kimseye muhtaç olmadan yaşamak...

§

Bir devleti hiçbir şey yenilik kadar rahatsız etmez. Değişiklik hep kötülüğe yol açar. Tek bir parça bozulunca düzeltilebilir, her şeyin özündeki bozulma eğilimine karşı koyabiliriz belki; ancak koca toplumu yeniden kalıba dökmeye, bu kadar büyük bir yapının temellerini değiştirmeye kalkmak hastalığı ölümle tedavi etmek gibidir. Cicero'ya göre bu, devlet değiştirmekten çok yıkmak isteyenlerin işidir. Dünya birden düzelemez; ancak insan o kadar sabırsızdır ki, her ne pahasına olursa olsun sıkıntısından kurtulmak ister. Bir anda dertten kurtulmak, asla tamamen iyileşmek değildir.

Zavallı insanlar, az dertleri varmış gibi kendilerine yeni dertler uyduruyor. Sanki çok iyi haldeymiş gibi, bir de kendilerini kötülüyorlar. Ne diye yeni çirkinlikler yaratmaya çalışıyorlar ki? İçlerinde ve dışlarında o kadar çok çirkinlik var ki zaten! Sürekli yeni işler çıkarıyorlar kendilerine. Doğanın şaşmaz, hiçbir yerde değişmez yasalarını hor görüp kendi yaptıkları saçma yasalara uymaya çalışıyorlar. Üstelik bu yasalar ne kadar özel, dar, dayanıksız, gerçeğe aykırı olursa çabaları da o ölçüde arıtıyor. Mahalle papazının emrettiği gündelik işlere sıkı sıkıya bağlanıyorlar ancak Tanrı'nın ve doğanın emirleri umurlarında değil.

§

Çok gariptir; çağımızda işler o hale geldi ki felsefe, anlayışlı insanlar arasında bile, ne teorik ne pratik hiçbir yararı ve değeri olmayan boş ve kuru bir laf olup kaldı. Bence bunun nedeni, felsefenin ana yollarını sarmış olan safsatalardır. Felsefeyi, çocuklar için ulaşılmaz, asık suratlı gibi göstermek büyük bir hatadır. Onun yüzüne bu sahte, çirkin maskeyi kim takmış? Oysa felsefe hep bir bayram havasında yaşamayı emreder bize. Mutsuz bir yüzün vücudunda felsefe barınamaz. Felsefeyi barındıran ruhun sağlığı bedenine de yansır. Huzur ve rahatın ışığı dışardan fark edilir. Bilgeliliğin en büyük belirtisi neşedir.

§

Krallardan tek istediğim benden hiçbir şey almayacaklarsa bana düzgün hizmet versinler ve bana zarar vermeden iyilik yapmaya çalışsınlar.

Eğer eğitilecek genç, diğerlerinden farklı olur da güzel bir yolculuk hikayesi veya anlayabileceği bir felsefe konusu yerine masal dinlemeyi tercih ederse, arkadaşlarının genç yüreklerini coşturan davullar çalındığı zaman o, kendisini hokkabaz oyunlarına çağıran arkadaşının yanına giderse, bir savaştan toz toprağa ve zafere bürünüp dönmeyi, top oyunundan yahut balodan bir armağanla dönmekten daha hoş ve daha çekici bulmazsa, bu genç için bir tek çare görüyorum: Eğitimci onu daha çocukken, kimseye duyurmadan boğar. Ya da bu gence, bir lordun oğlu bile olsa herhangi bir şehirde pastacılık yaptırır.

§

Boş bırakılan topraklar, gübreli ve bereketliyse, bin bir çeşit otlar dolar. Yararlı olsunlar diye onlara kazma kürek vuruyor, tohumlar ekiyoruz. Kadınlar kendi başlarına çocuk yapabilselerdi, biçimsiz et parçaları doğururlardı. Sağlam ve doğal bir vücut yaratabilmeleri için bir tohum gerekiyor onlara da. Ruhlar da böyledir; onları bir düşünceyle uğraştırıp dizginlerini tutmazsanız, uçsuz bucaksız bir hayal dünyasında, başıboş dolanıp dururlar. Böyle bir aylaklık içinde ruhların kurmadığı hayal, düşmediği kuruntu, yaratmadığı tuhaflık kalmaz.

§

Derimiz, havadan gelecek tüm zararlara karşı bizi koruma üzere yapılmış aslında. Baksanız, atalarımızın hiçbirini her yerini saran kıyafetler giymemiş.

Benim işim gücüm kendimi incelemek: Yapacak başka bir işim de yok zaten. Bakıyorum da öyle çürük taraflarım var ki söylemeye zor varıyor dilim. Neyim var sağlam kalan? Her an sendeleyip düşebilirim. Gözlerim bir şöyle görüyor, bir böyle. Açken başka adamım sanki yemekten sonra başka bir adam... Keyfim yerindeyse, hava da güzelse pek kötü biri sayılmam. Ama bir nasır canımı yaktı mı mesela, asık suratlı, aksi bir adam olurum. Aynı atın yürüyüşü bir rahat gelir bana, bir rahatsız; aynı yolu bir uzun bulurum, bir kısa. Bir gün her işe yatkınım, bir başka gün hiçbir şey gelmez elimden. Bugün sevindiğim şeye yarın üzülebilirim. İçimde durmadan değişen, ele avuca sığmayan bir sürü duygu... Kara kara düşünceler, derken bir öfke; ağlamaklı bir haldeyken, birdenbire bir sevinç dalgası... Kitapları karıştırırken bakarım, dün içinde türlü güzellikler bulduğum yer bugün boş geliyor bana. Eviririm, çeviririm, tekrar okurum ama nafile... O sayfalar yabancıdır artık bana. Kendi yazılarımda bile her zaman, ilk düşündüğüm şeyleri bulamam. Burada ne demek istemişim acaba derim; değiştiririm çoğu kez ve yitirdiğim ilk anlamın yerine ondan değersiz bir yenisini koyarım genelde. Aynı yolda bir gider bir gelirim. Düşüncem her zaman ileri götürmüyor beni; bir o yana, bir bu yana sendeliyor.

Benim pek öyle abartılı tutkularım yoktur. Benim kadar boş zamanı olmayan başkalarını cimrilik, yükselme hırsı, kavgalar, davalar kolaylıkla hırs-la dolduruyor. Benim de öyle tutkularım olsaydı kendime daha iyi bakar, daha dikkatli, daha alımlı olurdum. İhtiyarlığın o zavallı surat asmalarından korurdu beni tutku. Daha fazla sevip sayılmanın sağlam yollarını aratırdı bana. Ruhumu umutsuzluktan, bezginlikten kurtarıp kendi kendisiyle barıştırdı; benim yaşımdakilere işsizliğin ve kötüleşen sağlık durumunun yüklediği bir sürü sıkıntılı düşüncelerden, kasvetli kaygılardan uzaklaştırırdı beni. Doğanın ilgilenmediği kanımı ısıtır, coştururdu; çöküşüne doğru tüm hızıyla giden bu zavallı insanın çenesini dik tutar, sinirlerini biraz gerer, böylece canına dirilik getirirdi. Ama bu mutluluğa ermenin hiç de kolay olmadığını iyi bilirim, gücümüz azalıp görgümüz artıkça zevkimiz daha nazlı, daha titiz oluyor. Az şey yapabildiğimiz zaman çok şey bekliyoruz; seçilmeyi en az hakettiğimiz bir yaşta daha çok seçme hakkı istiyoruz; kendimizi bildiğimiz için de daha az atılğan, daha kuşkulu oluyoruz. Kendimden, yaşlılığımdan utanırım kanı kaynayan taptaze gençler arasında...

Cicero'yu iyi anlamaktan çok kendimi iyi anlamak isterdim. Kendi üzerimde edindiğim görgü, iyi bir öğrenci olsam, beni adam etmeye yeter de artar bile. Geçirdiği öfke nöbetini, bu azgınlığın kendisini nelere götürdüğünü aklında tutan kişi, öfkenin çirkinliğini Aristoteles'te okuyacaklarından daha iyi görür ve daha haklı bir nefret duyardı ona karşı. Göze aldığı, savuşturduğu belaları, ne sudan sebeplerle dengesizlikler yaptığını aklında tutanlar, gelecek değişikliklere hazırlıklı olurlar. Sezar'ın hayatındaki ibret dersleri bizim hayatımızdakiler gibidir. İmparatorların olsun, halkın olsun herkesin hayatında bütün insanlık halleri vardır. Önemli olan dinlemeyi bilmektir. Ne eksikimiz olduğunu kendi kendimize hep söylemekteyiz.

§

Sokrates'e göre aşk, güzellik aracılığıyla çoğalma arzusudur. Ama nedir bu hazzın insana verdiği o acayip gıdıklama, Zenon'u, Kratippos'u düşürdüğü o delice, saçma sapan haller, bizi sürüklediği o uygunsuz azgınlık, aşkın en tatlı ânında o alev saçan, kudurmuş, zalim surat? Nedir o birden kabarıp böbürlenme, bu kadar çılgınca bir işin içinde birden ciddileşip kendinden geçme? Hem ne diye hazlarımızla pisliklerimizi sarmaş dolaş edip hep bir yere koymuşlar? Ne diye insan hazzın son raddesinde acı çeker gibi, ölecek gibi inliyor? Bunlara bakınca, Platon'un dediği gibi, Tanrıların insanı kendilerine oyuncak olsun diye yarattıklarına inanasım geliyor.

AFORİZMA DİZİSİ KİTAPLARI

Hep Bir Şeyi Unutmuş Gibi
Oscar Wilde

Hayat Dedğin Nedir Ki?
Friedrich Nietzsche

Mutluluk Dedğimiz Şey
Freud

Bütün Mutluluklar Birbirine Benzer
Tolstoy

En Çok Kendisine Yabancıdır İnsan
Marquis De Sade

Yalnızlık Bir Uçurumdur
Franz Kafka

Varolmanın Dayanılmaz Ağırlığı
Nikola Tesla

Hayat Kısa, Mutlu Olmayı İhmal Etme
Marcus Aurelius

Sokrates'le Bir Akşam Yemeği
Steve Jobs

Dünyanın Derdi Bitmez
Goethe

Her Şey Bitmek İçin Başlar
Cicero

Korku Ruhu Kemirir
Stefan Zweig

Anlamaktan Yoruldum
Fernando Pessoa

Aşk, Karşılıklı İşkencedir
Marcel Proust

Hiçliğin Mutlu Sessizliği
Arthur Schopenhauer

Hayata Geç Kalma
Jane Austen

Yavaşladıkça Çoğalıyorum
Montaigne

Kendinizi Sevmeyi Unutmayın
Kierkegaard

Dünyayı Güzellik Kurtaracak
Dostoyevski

Zincirlerimizden Başka Kaybedecek Neyimiz Var?
Karl Marx

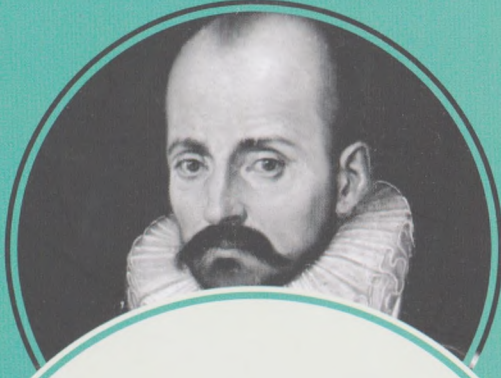
Tutkularımız En Büyük Zaaflarımızdır
Darwin

Çıkılamayan Yolculukların Dönüşü
Halil Cibran

Hayat, Mutsuz Olmak İçin Çok Kısa
Konfüçyüs

Karanlıktır İnsanın Ruhu
Edgar Allan Poe

Bağımsızlık Benim Karakterimdir
Mustafa Kemal Atatürk

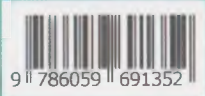
Yavaşladıkça Çoğalıyorum,
Montaigne'in eserlerinden özenle
derlenmiş bir seçkidir.

—
“Neden kaçtığımı biliyorum ama neyi
aradığıma dair hiçbir fikrim yok.”

—
“İnsanın en büyük düşmanı
beklentidir.”

10 ₺
KDV DAHİL

AYLAK
ADAM